

Warszawa, dnia 16.09.2014 r.

Sz. P.

Marek Durlik

Dyrektor

Centralnego Szpitala Klinicznego

MSW w Warszawie

ul. Wołoska 137

02 - 507 Warszawa

Fundacja Rodzić po Ludzku jest organizacją pozarządową pożytku publicznego, której celem jest m.in. poprawa jakości opieki okołoporodowej w Polsce. Jednym z naszych priorytetów jest monitorowanie przestrzegania praw pacjenta w placówkach położniczych.

W związku z tym zwracam się do Pana, jako Dyrektora CSK MSW w Warszawie z apelem o przestrzeganie praw pacjenta w kierowanej przez Pana placówce.

Z informacji zamieszczonych otrzymanych z Państwa szpitala (Oddział ginekologii) wynika, iż w Szpitalu pobierane są zawyżone opłaty za obecność osoby towarzyszącej przy porodzie co w świetle obowiązujących przepisów prawa, jest działaniem bezprawnym.

Należy zauważyć, iż obecność przy pacjentce podczas porodu członka rodziny lub innej osoby bliskiej jest elementem opieki pielęgnacyjnej i jako taka stanowi ustawowe prawo pacjenta. Zgodnie bowiem z art. 34 ustawy z dnia 6 listopada 2008 r. o Prawach Pacjenta

i Rzeczniku Praw Pacjenta (Dz. U. z 2012 r. poz. 159, z późn. zm.) pacjent ma prawo do dodatkowej opieki pielęgnacyjnej. Przez dodatkową opiekę pielęgnacyjną rozumie się opiekę, która nie polega na udzielaniu świadczeń zdrowotnych, w tym także opiekę sprawowaną nad pacjentką w warunkach ciąży, porodu i połogu. Uprawnienie to nie może być uzależnione od jakiegokolwiek opłaty. Stworzenie zaś warunków organizacyjnych dla realizacji tego prawa spoczywa na podmiocie udzielającym świadczeń zdrowotnych – w niniejszej sytuacji na kierowanym przez Pana Szpitalu.

Co więcej kobieta w okresie ciąży, porodu i połogu ma wynikające z Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej prawo do szczególnej opieki i świadczeń zdrowotnych (art. 68 ust. 3 Konstytucji). Implikuje to konieczność zapewnienia opieki na innych zasadach niż w przypadku opieki powszechnej. Ten aspekt opieki okołoporodowej wpisuje się ściśle w pojęcie opieki zdrowotnej nad kobietą. Opieka ta w chwili porodu powinna mieć charakter szczególny, tak by pacjentka mogła liczyć na wiedzę i wsparcie personelu medycznego, ale także – poprzez ułatwienie jej dostępu do opieki ze strony osoby jej bliskiej – na pomoc tejże. W tym wymiarze opieka okołoporodowa powinna więc przede wszystkim uwzględniać potrzeby kobiet i ich rodzin, co w kontekście obecności osoby towarzyszącej przy porodzie sprowadza się do realizacji przysługującego rodzącej prawa.

Ustawa o Prawach Pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta wskazuje, iż pacjent ponosi koszty realizacji prawa, o którym mowa w art. 34 ust. 1 tej ustawy, jedynie w przypadku, gdy realizacja tego prawa skutkuje kosztami poniesionymi przez podmiot leczniczy wykonujący działalność leczniczą w rodzaju stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne w rozumieniu przepisów o działalności leczniczej. Możliwość ustalenia jakiegokolwiek opłaty

wiąże się z ewentualnym powstaniem nakładu pieniężnego danej placówki, ściśle związanego z obecnością osoby towarzyszącej położnicy.

Jakiegolwiek opłaty – i to jedynie z tytułu kosztów dodatkowej opieki pielęgnacyjnej nad pacjentką – mogą być pobierane przez szpital jako rekompensata ewentualnych jego nakładów na realizację tego prawa, przy czym, zgodnie z art. 35 ust. 2 ustawy o Prawach Pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta, wysokość takiej opłaty musi być uprzednio ustalona przez kierownika danego podmiotu. Koszty, które w myśl ww. przepisu podlegają rekompensacie powinny być rzeczywiste, nie zaś dowolne – a więc powinny realnie odpowiadać faktycznemu nakładowi pieniężnemu podmiotu leczniczego, związanemu z obecnością wskazanej przez pacjentkę osoby.

Szpital w Warszawie pobiera opłatę za obecność osoby towarzyszącej przy porodzie w kwocie 100 zł. Należy zauważyć, iż kwota 100 zł nie odpowiada realnej wartości usługi świadczonej przez Szpital, na którą może się składać należność za obuwie ochronne, fartuch, czy artykuły higieniczne. Wartość rynkowa ww. materiałów nie sumuje się do kwoty 100 zł.

Należy podkreślić, iż opieka z tytułu dodatkowej opieki pielęgnacyjnej, m. in. nad pacjentką w okresie porodu, nie może być uzależniona od wniesienia jakiegolwiek opłaty. Konsekwencją wprowadzenia przez Szpital takiej należności jest bowiem ograniczenie rodzącej przysługującego jej prawa.

Opłata określona w art. 35 ustawy o Prawach Pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta ma charakter odszkodowawczy – jest więc ona ze swej natury ekwiwalentem kosztów usługi faktycznie świadczonej przez szpital. Ekwiwalentność owej usługi jest oparta na ekonomicznym wymiarze świadczeń wzajemnych zakładu opieki zdrowotnej. Ewentualna opłata wnoszona przez pacjenta, a uprzednio ustalona przez kierownika szpitala stanowi

konsekwencję poniesienia przez ten szpital kosztów realizacji prawa pacjenta, ma więc ona charakter rekompensaty – czyli odszkodowania, wyrównania, wynagrodzenia szkody, trudów i niedogodności.

Uzależnienie prawa pacjentki w okresie porodu od jej możliwości majątkowych, a za takowe należy uznać określenie opłaty w wysokości 100 zł za towarzyszenie przy porodzie w Szpitalu w Warszawie także stanowi działanie sprzeczne z obowiązującym prawem.

Mając na uwadze powyższe, zwracam się do Pana z prośbą o podjęcie odpowiednich kroków celem usunięcia ww. naruszeń. Wyrażam nadzieję, iż w placówce, która szczeni się mianem nowoczesnej, otwartej i zatrudniającej profesjonalną i fachową kadre, standardem będzie działanie zgodne z obowiązującym prawem.

Do wiadomości:

Rzecznik Praw Pacjenta

Ul. Młynarska 46, 01-171 Warszawa

PREZES
FUNDACJI RODZIĆ PO LUDZKU

Joanna Pietrusiewicz